

וידבר ה' אל משה בהר סיני. וכתב רש"י בשם תורת כהנים מה ענין שמיטה אצל הר סיני והלא כל המצוות נאמרו מסיני, אלא מה שמיטה נאמרו כללותיה ופרטותיה מסיני אף כולן כללותיהן ופרטותיהן נאמרו מסיני עכ"ל. וצריך עוד ביאור דלמה נסמכו והוקשו דוקא למצות שמיטה ולא למצוה אחרת כיוצא בה, דהלא מצינו כמה מצוות שנאמרו כללותיהן ופרטותיהן מסיני:

ונראה לי על פי מה שכתב האר"י ז"ל כי השמיטה היא שנה השביעית רומזת למלכות שמים שיש לה עלייה בשמיטה בסוד ושבתה הארץ שבת לה' עיין שם. וכמו שאמרו בגמרא (סנהדרין ל"ט א') טעמא דשביעית אמר הקדוש ברוך הוא זרעו שש ושמטו שביעית כדי שתדעו שהארץ שלי הוא. וזהו ענין קבלת עול מלכותו שנתגלה על ידי השמיטה. ולכן נראה לומר הטעם סמיכות והיקש המצוות לשמיטה, להורות כי כל המצוות לא ניתנו לנו לעשות מצות אנשים מלומדה, רק להמשיך הבורא ברוך הוא ולקבל עול מלכותו על ידיהם, והוא הענין שנתגלה על ידי שביתת השנה השביעית כנ"ל. וזה שאמר בהר סיני, כי הר סיני מורה על גילוי מלכות שמים שנתגלה בעליל וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר, אנכי ה' אלקיך ומבלעדי אין אלקים: עבודת ישראל

בזוה"ק שצריך אדם לעבוד להש"י בבחי' בן לחפשא בגניזין דילי' ובבחי' עבד לעשות ציווי המלך ע"ש. והוא בחי' שבת. וימי המעשה הם בחי' עבד אף שנסתר ואינו מרגיש פנימיות החיות שיש בכל דבר רק שמאמין ועושה רצון

פרשת בחקותי - בארץ ישראל

והנה חז"ל דרשו תלכו להיות עמלים בתורה. וא"כ נכלל ג' המדרגות מחשבה דיבור מעשה. כי מצותי תשמרו היא הרצון כמ"ש רש"י ע"מ לעשות וע"י דיבור ומחשבה זוכה אח"כ לעשות כי העשי' קשה מכולן. ועיקר ע"מ לעשות הוא לתקן עצמותו כמ"ש חז"ל ועשיתם אותם כאילו עשיתם את עצמיכם. כי תרי"ג מצות מתקנים אברי וגידי האדם. ועי"ז זוכה לקבל הנפש ונשמה ונקרא ברי' חדשה. והכל ע"י היגיעה בתורה כמ"ש בזוה"ק בפ' ישרצו המים כו' נפש חי': שפת אמת פרשת בחקותי שנת תרמ"ו

אין דברי תורה מתקיימין במי שמרפה עצמו עליהן, ולא באלו שלומדין מתוך עידון ומתוך אכילה ושתיה, אלא במי שממית עצמו עליהן ומצער גופו תמיד ולא יתן שינה לעיניו ולעפעפיו תנומה, אמרו חכמים דרך רמז זאת התורה אדם כי ימות באהל אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו באהלי החכמים, וכן אמר שלמה בחכמתו התרפית ביום צרה צר כחכה, ועוד אמר אף חכמתי עמדה לי חכמה שלמדתי באף היא עמדה לי, אמרו חכמים ברית כרותה שכל היגע בתורתו בבית המדרש לא במהרה הוא משכח, וכל היגע בתלמודו בצנעה מחכים שנאמר ואת צנועים חכמה, וכל המשמיע קולו בשעת תלמודו תלמודו מתקיים בידו, אבל הקורא בלחש במהרה הוא שוכח: רמב"ם הל' תלמוד תורה פ"ג הל' י"ב

"הראש הישיבה" (רשכבה"ג מרן ר' משה פיינשטיין זצוק"ל) האט אויסגישטיגין נאר מיט התמדה" (נתגדל רק בהתמדה): שמעתי מפי א"ח הרבנית ז"ל

הקדוש ברוך הוא. ובשבת מתנה טובה בבית גנזי שנפתח מאור הגנוז והוא הפנימיות של דבר. ונגלה כבוד ה'. וההפרש כי בן הוא מיוחד להיות נמשך בטבעו אחר רצון אביו כי בן מלך הוא ואינו צריך עבודה להתקרב כי דעתו שוה לדעת אביו מצד כי בן מלך הוא. ובחול דצריכין לכוף היצר אף שיש כמה הסתרות ורצונות אשר לא לה' המה ולזה צריכין עבודה לצאת מהמשכת עצמו כנ"ל: שפת אמת שנת תרל"ב

ושבתה הארץ לה' (כ"ה, ב'). כי איתא בכתבי האר"י ז"ל (שער הפסוקים פ' כי תשא ד"ה ואתה) 'ואתה תדבר אל בני ישראל את שבתותי תשמורו' כו' (שמות ל"א, י"ג), ואיתא בטור (סי' רפ"א) כי בשעת שעבוד מצרים היה משה רבינו עליו השלום מבקש מפרעה שיהיו ישראל נחים יום אחד בשבוע מעבודה, ובחר את יום השבת, ובשעה שנצטווינו על השבת, אזי שמח משה במתנת חלקו (נוסח תפילת שחרית של שבת), כי הוא מקודם הציווי עלה במחשבתו שזה יום מנוחה. וזה פירוש 'ואתה' תדבר, כי אתה מקודם צוית לנוח בשבת. וזהו את 'שבתותי' תשמורו, שיהיו ישראל נוחים בשבת לא בשביל מנוחת עבודתם, רק מחמת שצוה השם יתברך לשבות בשבת. וזהו ושבתה הארץ שבת לה', כי דרך העולם לחרוש שדה שנה אחד ולהניח בור שנה ב' כדי שיהיה יפה להוציא הזרע (עי' ב"ב כ"ט, א'), על זה בא מאמר השם יתברך ושבתה הארץ שבת לה', שבשנת השמטה שישבות הארץ, לא תהיה השביתה מחמת טובות הארץ, רק שבת לה', מחמת צווי השם יתברך: ספר קדושת לוי

על התורה ועל העבודה

בפסוק וכי תאמרו מה נאכל כו'. בס' נועם אלימלך בשם אחיו ז"ל כי ע"י השאלה יצטרך המקום לצוות את הברכה כו' ע"ש. וביאור הדברים דמה קושיא היא זו מה נאכל. מאן דיהיב חיי יהיב מזונא. אך כי אם יהי' קיום בנ"י ע"פ נס ואין כל הדורות ראוין לנסים לכן יאמרו מה נאכל. והתירוץ שיהי' בדרך ברכה וברכה היא קצת בטבע. אך באמת צריכין בנ"י לידע כי הנסים והטבעים הכל אחד ובאמת אין נס גדול ונפלא כמו הטבע שהוא הגדול שבנפלאות המושגים לנו. ואז כשזו האמונה מתברר לבנ"י אין עסק להיות ניזון ע"פ נס. רק וכי תאמרו כו' אז וצויתי כו' כנ"ל. ונס הוא לשון הרמה פי' שהיא הנהגה מתרוממת מהנהגת הטבע ומיוחד לבנ"י. וכ"כ המהר"ל כי כמו שיש סדר להטבע כן יש סדר להנסים. וסדר זה מיוחד לבנ"י כנ"ל. ובאמת הדורות שנעשה להם הנסים הי' קבוע בהם האמונה והיה שוה להם הטבע והנסים. לכן נהג הש"י עמהם בנסים כנ"ל: שפת אמת שנת תרל"ז

המסקנה הנכונה - וגם מקננו ילך עמנו כי ממנו נקח לעבוד את ה' אלוקינו ואנחנו לא נדע מה נעבוד את ה' עד בואנו שמה בא ממנו נקח לעבוד את ה" מכל הנסים האלו נסיק שהתכלית הרצויה היא לעבוד את ה' אולם עד בואנו שמה לא נדע כיצד עובדים את ה': ספר נפלאות חדשות - ספר אמת מקאצק תצמח

כי ממנו נקח לעבוד את ה' (שמות י', כ"ו). המלבי"ם בספר ארץ חמדה [בא ד"ה גם אתה] פירש עפ"י מה שאמרו בעירובין (ק' ע"ב) אלמלא לא ניתנה התורה היו למדין צניעות מחתול גזל מנמלה עריות מיונה כו', וזהו שכתב כי ממנו נקח, מהבהמות נקח לעבוד ה', שאנחנו לא נדע עדיין במה לעבוד ה' עד בואנו אל הר אלקים חורבה, ונלמד כעת מהבהמות ומעוף השמים יחכמינו: ספר פרדס יוסף

ובשם צדיקי יסוד עולם אומרים בשעה שנברא האדם נברא עמו כל מה שצריך לו כל ימי חייו מקטן ועד גדול רק שצריך לזה עזר מהקב"ה שיתייחד לזה ויהי' לו הכל. וזה הפירוש של קנין. ולזה אמרו וגם מקננ"ו ילך עמנו. היינו כל מה שקנינו מהקב"ה הכל ילך עמנו: ספר בית אהרן

[ובכל ארץ אחוזתכם כו'. ע"י הרצון והתשוקה תמיד להתדבק בהש"י נפתח הפנימיות ובא גאולה. ארץ לשון רצון להתדבק בשורש ואחיזת כל אדם במקור החיות בו ית'. ועי' בס' ד"א מעין זה]: שפת אמת שנת תרל"ב

אל תקח מאתו נשך ותרבית (כ"ה, ל"ו). פירוש כשתעשה איזה דבר טוב לא תרצה אצל השם יתברך ברוך הוא ליקח ממנו רווחים עבור מעשיך הטובים שיבא לך איזה פניה או גאות חלילה ובזה תחשב כאלו אתה נושך כביכול להבורא שיש לו צער גדול מזה ותועבת ה' כל גבה לב: אלא אדרבה יהיו כל כוונתך לשם שמים ובזה יקובל לרצון לפני בוראינו ועל ידי זה נזכה לגאולה במהרה בימינו וזו היא אני ה' אלקיכם כו' לתת לכם ארץ כנען להיות לכם לאלקים: ספר נועם אלימלך

פעם בא אצל רבינו מליזענסק רב א' גאון וגדול וכיבד אותו ושאל לרבינו אם עשה איזה חיבור, השיבו רבינו אלימלך אני עושה חיבור זה מ' שנה ועדיין לא נגמר, א"ל אבקשכם שתראהו לי, א"ל אני מחבר הלב שלי להבוית"ש ועדיין לא נגמר: כתבי ר"י שו"ב

החי' הרי"ם הוא הי' אומר יונגעלייט מיינען אז מען טיט עפעס מיז מען שפירען: ספר שיח שרפי קודש

פעם א' הגיע הרה"ק ר' שלמקה זוועהילער צזוק"ל להקארלינער שוהל, ואמר שבא לו הבית אהרן זי"ע בחלום ואמר "חסידים זייט נישט מזלזל אין תחנון": מפי השמועה

ויפלו על פניהם. להתפלל, ומכאן לנפילת אפים בתפילה. ודע כי ענין נפילת אפים בתפילה יש בו שלש כוונות, האחת למורא השכינה, והשנית להראות צער והכנעה, והשלישית להראות אסירת חושיו וביטול הרגשותיו. האחת למורא השכינה כדי שיתלבש בזה בושת וצניעות כי כיסוי הפנים מדרכי הענוה והבושת, ולפי שכוונת המתפלל שהשכינה כנגדו וכענין שכתוב (תהלים ט"ז, ח') שויתי ה' לנגדי תמיד, לכך תיקנו בטכסיסי התפילה כיסוי הפנים, והכל ליראת ה' יתברך, כענין שכתוב במשה (שמות ג', ו') ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלקים: רבנו בחיי - פ' קרח

תפילת ש"ק - א-ל אדון על כל המעשים איז אֵ תירוץ אויף אלע קשיות: הס"ק מסלאנים

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - Mailing address:
714 Park Ave Lakewood NJ 08701-2025;
ברשות ובהדרכת גדולי התורה chizuk620@gmail.com
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש, או שיעור באידיש,
וכן להקדיש גליון לזכות, לרפו"ש, לע"נ או לזכות את הרבים
- אחב"י ביותר מד' אלף מקומות בעולם קע"ה כ"י להתקשר
להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally

לזעי"צ
הרה"ק ר' שלמה בהרה"ק ר' מרדכי מזוועהיל כ"ו אייר תש"ה
יסוד שביסוד – ר' שלאָמקאָ זוועהילער זיעוכי"א

לקבל שיעור באידיש {בערך 25 מינוט},
או דברי תורה, גליון "באר היטב" בענגליש, נא להודיענו
לימוד אור החיים הק' בחבורה ליל ששי 8:30 pm